
Presentació del dossier «Gènere i igualtat»

JOSEPA CUCÓ I GINER

Institut d'Estudis Catalans
Universitat de València
josepa.cuco@uv.es

Em complau presentar-vos el dossier «Gènere i igualtat», en què tenen la paraula professionals de reconegut prestigi dins i fora de l'acadèmia.¹ Des de les seues respectives àrees de coneixement —l'antropologia social, la sociologia, el treball social, l'economia i la comunicació—, totes elles investiguen l'ampli i debatut camp del gènere des d'una perspectiva feminista.

Es tracta d'un potent conjunt d'articles que indaga críticament sobre aspectes actuals i candents relacionats amb el gènere i la igualtat. El panorama que cadascun dibuixa presenta sovint un caire agredolç: les iniciatives teòriques i les accions polítiques feministes per entendre i promoure la igualtat, tot i ser nombroses i variades, topeten reiteradament amb contrarèpliques immobilistes i/o reaccionàries per part d'un patriarcat multifacètic que oscil·la entre la benevolència, la inacció encoberta i la toxicitat. Aquest és precisament el cas de tres dels treballs del

---

1. Es tracta de Mercè Barceló Serramalera (professora de la Universitat Autònoma de Barcelona i consellera del Consell de Garanties Estatutàries de Catalunya), Maria Corominas Piulats (professora de la Universitat Autònoma de Barcelona i vicepresidenta de l'IEC), Begonya Enguix Grau (professora de la Universitat Oberta de Catalunya i coordinadora del grup d'investigació MEDUSA), Monica Gil Junquero (professora de la Universitat de València), Yolanda Jubeto (professora de la Universitat del País Basc), Gabriela Moriana Mateo (professora de la Universitat de València i directora de l'Institut Universitari d'Estudis de les Dones de la mateixa universitat) i Mercè Oliva Rota (professora Serra Húnter de la Universitat Pompeu Fabra i coordinadora de la unitat d'investigació UNICA).

dossier: el de Begonya Enguix, que explora l'estat de la qüestió dels estudis sobre les masculinitats contemporànies —a través dels conceptes de *masculinitat hegemònica*, *masculinitats híbrides* i *masculinitat tòxica*—, per contrastar-los després amb les realitats que mostren les enquestes. Les anàlisis de Mercè Oliva sobre les representacions mediàtiques de certes imatges de dona —la dona «superrica»—, per la seua banda, ens revelen que aquesta figura tan popular de la telerealitat actual personifica nombroses tensions i ambigüitats lligades a la desigualtat i a la pervivència d'estereotips i opressions de gènere. Finalment, l'estudi de Monica Gil, Yolanda Jubeto i Gabriela Moriana mostra amb rigor el rerefons subjacent a les polítiques públiques relacionades amb la violència de gènere a escala autonòmica (País Valencià), que afecta fins a trastocar en profunditat les dinàmiques previstes pel Pacte d'Estat contra la Violència de Gènere.

En contrast, l'article que obre el dossier, signat per Maria Corominas i Mercè Barceló, representa una excepció a la tònica investigadora que marca els treballs anteriors. El seu objectiu no és altre que el d'observar de prop els continguts d'un corpus concret de disposicions institucionals en pro de la igualtat de gènere. Com a membres de la Comissió d'Igualtat de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) i ponents del primer Pla d'Igualtat de l'IEC 2024-2027, ens presenten de manera raonada i didàctica l'esmentat Pla, i detallen els eixos en què s'estructura i els objectius que planteja, tot partint del marc normatiu i d'una diagnosi prèvia.